

රිටිගල අංගම් සටන් කළාවේ නෙළ ලකුණු

කේ.චී.එස්. හපුගොඩා

මෙත්කයේ සියලු ශිෂ්ටාචාරයන්හි ගාරීක අධ්‍යාපනය සිල්ලිබඳ විද්‍යාවන් ලෙස ගොඩ නැගු සටන් කළාවක් දක්නට ඇත. එය එනයේ "කුංඟ" වශයෙන් ද, ජපානයේ "කරාතේ වශයෙන් ද, හාරතයේ "යෝග" හා "කළාරි" වශයෙන් ද, ප්‍රංශයේ "සවාටේ" වශයෙන් ද, ශ්‍රී ජෛම ශිෂ්ටාචාරයන් කුළ "ග්ලැඩියේටර්" සටන් වශයෙන් ද, අපට හමුවේ. එකිනෙකට සුවිශේෂී හා අනන්‍ය ලක්ෂණ දක්නට ලැබුණ ද කායික හා මානසික සුවතාවයක් රටේ ජාතියේ ආරණ්‍යවත් ඉහත සටන් ක්‍රම වල අපේක්ෂාව වූ බව පෙනේ. පිටු 226 ක් පුරා දීර්ශ විස්තරයක් අපුකට ජායාරූප ඇතුළත් කොට සකස් කරන ලද මෙකි ග්‍රන්ථය පරිසර සටනේ ආරම්භයයි. රිටිගල අංගම් හරඹයේ නමස්කාරය, රිටිගල අංගම් හරඹයේ හරඹ ක්‍රම, රිටිගල අංගම් හරඹයේ ආයුධ හරඹය, අංගම් ශිල්පියෝ අවට පරිසරය ඒකාත්මක කිරීම, රිටිගල අංගම් හරඹයේ ආධ්‍යාත්මක ගොඩනැගීම, යනාදී වශයෙන් ප්‍රධාන පරිවෙශේද ද ක් යටතේ අංගම් හාස්තය පිළිබඳව වටිනා කරුණු රාඩියක් ඇතුළත්ව ඇති අතර එකි තොරතුරු සියලුලම ඉතා පහසුවන් පාඨකයාට ග්‍රහණය කර ගැනීමට හැකි අයුරින් රවනා කිරීමට ද කතුවරයා සමත් වී ඇත.

එළිඩාසික යුගයටත් පෙර (රාවණා යුගය) සිංහලයන්ට උරුම වූ ප්‍රහාල සටන් ශිල්පයක් විය. එය එක් එක් කාල වකවානුවලදී විවිධ වූ නම්වලින් හඳුන්වා ඇත. "උඩිඩී, මහෙෂඩ, ජනනි, විදුදී" ඉන් කිහිපයකි. "ලංකාපුර රාජධානීයේ මිනිස් වර්ගයා බිජ වූ දා පටන් අංගම් හා ඉලංගම් යනුවෙන් සටන් හාස්තයක් ක්‍රියාත්මක වේ. "පලමු නමස්කාරයේ ක්‍රියාකාරකම තුළින් සිදුවන ගාරීක වලනයන් තුළින් ගොඩනගන ගාරීක කුසලතාවයන් ද ශිල්පියාගේ ඉදිරි ගමනට පිටිවහලක්ම වන්නේය. නිවැරදි ඉරියවි හාවිතයෙන් මෙම නමස්කාරය සිදුකිරීමේ දී අනාගතයේ දී එළඹින හාවනා අං සදහා පෙර ප්‍රහුණුවක් වරිග නමස්කාරයේ දී ශිල්පියාට ලැබෙනු ඇත. එය ඉතා හෝදින් ක්‍රියාවේ ගොදාවා දිනපතා මෙම නමස්කාරයන් පමණක්ම සිදු කළත් ඔහුගේ ගරීරය සාමාන්‍ය කටයුතු පහසු කිරීමේ ඉහිල්හාවය ද සිරුරේ වැඩිම, සමබර වීමද, සිරුර පැහැදිලි වර්ණයක් ගැනීම ද ගාරීකව සිදුවන වෙනස්කම් ගණයට ගැනීය හැකිය". එමෙන්ම "අංගම් ශිල්පියා කරනු ලබන සැම ක්‍රියාකාරකමක දීම ගාරීකව යහපත් වර්ධනයක් හා නිරෝගී සිරුරක් ලබා ගනි. එකි තත්ත්වය තුළ මානසික සැහැල්ලු හාවයද අත්විදිනු ලබයි. එසේ කායිකව හා මානසිකව ලබන්නා වූ සංවර්ධනය මෙහි ඇති ක්‍රියාකාරකම ඔස්සේ සිරුරට සැපුවමත් මනසට සිදුම්ව හා වකුාකාරවත් අනුගත කිරීම" රිටිගල අංගම් හරඹ සංස්කෘතියේ විශේෂත්වයකි. "රිටිගල අංගම් හරඹයේ ප්‍රවිශ්‍යය, සීවිතය නිවැරදිව හා පිඩාවකින් තොරවත් තිද්‍යුත්වත් සාම්යෙන්, සම්ඟීයෙන් මෙන්ම සතුවින් ගත කිරීම සදහා පෙර සිටි නිවසටම අලුත් දොරකින් ඇතුළු වීමක් වැන්න". එමෙන්ම ගැට, පොර, නිල, පෙෂ්ටිප්ප, වෙදකම, මන්ත්‍රය ආදි අංගයන්ගෙන් සුපෝෂිත රිටිගල අංගම් සරඹයේ ශිල්ප බාරාව තුළ සැකිවිත ප්‍රතිචාරියා මෙල්ල කර ගත හැකි කුම්යක් ගාරීක ක්‍රියාවේ සිටම ආධ්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය දක්වා වූ කුම්වේදයක් තිබු බව ඉතිහාසය අධ්‍යාපනයේදී සනාථ වේ. එකි ඉතිහාසය පිළිබඳව මනා ලෙස අධ්‍යාපනය කරමින් රිටිගල සුමෙධයන් විසින් රිටිගල අංගම් නම් කෘතිය හෙළ ක්‍රිඩාවන් පිළිබඳවත් හෙළ සටන් කළාවේ ලකුණු පිළිබඳවත් අධ්‍යාපනය කරනු ලබන පාඨකයන්ටත් පරිභිලනය කළ හැකි වටිනා කෘතියක් ලෙසත් හඳුන්වා දිය හැකිය.

පාරම්පරික අංගම ශිල්පය පිළිබඳව දිවයින් දැනට සිටින හසල බුද්ධියක් ඇති සටන් කළාව ගැන තීයුණු දනුමක් සහිත රිටිගල සුමෙධයන් විසින් රිටිගල අංගම් කෘතිය ප්‍රමාණාත්මකව එතරම් විශාල නොවූවද ගුණාත්මකව අතිශයින් වටිනා මාභැගි කෘතියකි.

රිටිගල සුමෙධ(2011)රිටිගල අංගම, විනිවිද ක්‍රියේෂන් 187, ඉද්දමල්දෙණිය, දෙළඹලේ.